

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “การใช้สื่อใหม่ของศิลปินท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมเพลงคำเมือง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการสื่อสาร และกระบวนการใช้สื่อใหม่เพื่อเผยแพร่เพลงคำเมืองของศิลปินท้องถิ่นในการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่ปรากฏอยู่บนช่องทางเฟซบุ๊กซึ่งเป็นสื่อใหม่ที่กลุ่มตัวอย่างใช้เพื่อสื่อสาร และเผยแพร่ผลงานเพลงคำเมือง โดยทำการบันทึกข้อมูลลงในตารางวิเคราะห์ข้อมูล (Coding Sheet) ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นศิลปินท้องถิ่นในประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการใช้สื่อใหม่เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมเพลงคำเมือง ทั้งนี้ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา การสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์มาใช้วิเคราะห์ถึงรูปแบบการสื่อสารและกระบวนการใช้สื่อใหม่เพื่อส่งเสริมเพลงคำเมือง โดยจะนำเสนอข้อมูลในรูปแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Describe Analysis)

3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ศิลปินเพลงคำเมืองในภาคเหนือ โดยการใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- เป็นศิลปินที่สังกัดบริษัทเพลงท้องถิ่น หรือเป็นศิลปินอิสระ
- มีการเผยแพร่ผลงานเพลงผ่านสื่อใหม่ คือ เฟซบุ๊ก
- มีฐานแฟนเพลงในอินเทอร์เน็ต มีจำนวนเพื่อนหรือผู้ติดตามในบัญชีผู้ใช้เฟซบุ๊ก

อย่างน้อย 1,000 คน

จากเกณฑ์ดังกล่าว ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 ราย ดังนี้

1. ชู่ ดารณี สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2559
2. นุชชบา ล้านนา สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2559
3. ขวัญเมือง คนปู้ฟ้า สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2559

4. อ้อม รัตน์ง สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2559

5. ธวัช เมืองเงิน สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2559

2. ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการใช้งานสื่อใหม่ของศิลปินเพลงคำเมืองท้องถิ่นโดยทำการสำรวจช่องทางที่ศิลปินใช้ติดต่อสื่อสารกับแฟนเพลงและเผยแพร่ผลงานเพลง ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากเฟซบุ๊กที่กลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าของบัญชีผู้ใช้ ดังนี้

- คู่คาร์ณี www.facebook.com/tu.daranee
- บุญบา ล้านนา www.facebook.com/butsaba.lanna
- ขวัญเมือง คนป้อฟ้า www.facebook.com/sutum.tkmusic
- อ้อม รัตน์ง www.facebook.com/chaiwat.saisaengbomb
- ธวัช เมืองเงิน www.facebook.com/watcharakornjaieye

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการเก็บข้อมูลโดยเริ่มจากการขอเป็นเพื่อน เฟซบุ๊ก และกดติดตามเฟซบุ๊กของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างโพสต์ใน เฟซบุ๊ก ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา และบันทึกข้อมูลเป็นเวลา 4 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2558 – เมษายน พ.ศ. 2558 โดยได้ทำการบันทึกข้อมูลลงในตารางบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) ที่มีลักษณะดังนี้

ตารางที่ 3.1 ตัวอย่างตารางที่ใช้บันทึกข้อมูล

วันที่	หัวเรื่อง	Functional		การเผยแพร่			
		ประเภทของเนื้อหา	บทบาทของเนื้อหา	Text	Audio	Visual	Interactive

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์เจาะลึกกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 5 ราย ซึ่งประกอบไปด้วย ศิลปินท้องถิ่นสังกัดบริษัทเพลงท้องถิ่นและศิลปินท้องถิ่นอิสระ โดยเป็นการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง โดยมีประเด็นคำถาม ดังนี้

2.1 คำถามความรู้เกี่ยวกับสื่อใหม่

1. คุณรู้จักสื่อใหม่หรือไม่ อะไรบ้าง
2. คุณเริ่มสื่อใหม่ตั้งแต่เมื่อใด
3. คุณคิดว่าสื่อใหม่มีความเหมือนหรือแตกต่างจากสื่อเก่า อย่างไร

2.2 คำถามเกี่ยวกับการใช้ ขั้นตอน วิธีการใช้

1. คุณใช้สื่อใหม่ อะไรบ้าง
2. ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการ การใช้สื่อใหม่ในการเผยแพร่ผลงานเพลง ตั้งแต่กระบวนการสร้างสรรค์ จนถึงกระบวนการเผยแพร่
3. หากเปรียบเทียบการเผยแพร่ผลงานเพลงโดยสื่อเก่า เช่น การฝากเพลงกับรายการวิทยุ การเดินสายประชาสัมพันธ์ตามงาน กับการเผยแพร่โดยใช้สื่อใหม่ มีความเหมือน หรือความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

2.3 คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะข้อแนะนำการใช้สื่อใหม่

1. คุณคิดว่าสื่อใหม่ช่วยส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานของคุณอย่างไร
2. คุณคิดว่าการใช้สื่อใหม่เผยแพร่ผลงานมีข้อดี/ข้อเสีย อย่างไร
3. การตอบรับจากกลุ่มแฟนเพลงในการใช้สื่อใหม่เผยแพร่ผลงานเพลง เป็นอย่างไรบ้าง
4. นอกจากรูปแบบและกระบวนการการใช้สื่อใหม่ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คุณอยากจะใช้สื่อใหม่ช่วยเผยแพร่ผลงานในรูปแบบและกระบวนการอย่างไรอีก

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลหลายวิธีประกอบกัน เช่น การจัดบันทึกข้อมูลด้วยการจดลงสมุด บันทึกลงคอมพิวเตอร์ การสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึกวิดีโอขณะสัมภาษณ์และการบันทึกเนื้อหาที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กของกลุ่มตัวอย่างมาใช้ในการประกอบการศึกษา

2.3 วิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษา “การใช้สื่อใหม่ของศิลปินท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมเพลงคำเมือง” นั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยอ้างอิงถึงข้อมูลที่เก็บได้จากเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล 2 ชั้น คือ ข้อมูลที่ได้จากการตารางลงรหัส และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ตามประเด็นคำถาม

ที่ตั้งเป็นคำถามนำวิจัย ภายใต้กรอบแนวคิดหลักในการศึกษาคือแนวคิดเรื่องรูปแบบการสื่อสารของศิลปินท้องถิ่น แนวคิดเรื่องกระบวนการใช้สื่อใหม่ส่งเสริมเพลงคำเมือง และแนวคิดเรื่องสื่อใหม่มีผลต่อการส่งเสริมเพลงคำเมือง ผู้วิจัยจะใช้วิธีนำเสนอข้อมูลในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ผ่านการตีความของผู้วิจัยเป็นหลัก และนำไปเชื่อมโยงกับแนวคิดต่างๆ โดยใช้หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ใน 2 ประเด็นหลัก คือ

- รูปแบบของการสื่อสารของศิลปินท้องถิ่น
- กระบวนการใช้สื่อใหม่ส่งเสริมเพลงคำเมือง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved